

ID: P-207

کاوش قوانین وابستگی در توالی‌های ویروس آنفلونزا

۱۲۴

مریم بهرامی دراسله^{۱*}، اشکان سامی^۱، اسماعیل ابراهیمی^۲، محمدهادی صدرالدینی^۱

۱. دانشگاه شیراز، دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر، بخش مهندسی و علوم کامپیوتر و فناوری اطلاعات

۲. دانشگاه شیراز، دانشکده کشاورزی، بخش زراعت و اصلاح نباتات

mbahrami@cse.shirazu.ac.ir

ویروس آنفلونزا از سال ۱۹۰۰ تاکنون، منجر به چهار اپیدمی مرگبار در سراسر جهان شده است: ۱۹۱۸-آنفلونزا اسپانیایی-H1N1، ۱۹۵۷-آنفلونزا آسیایی-H2N2، ۱۹۶۸-آنفلونزا هنگ کنگ-H3N2 و ۲۰۰۹-H1N1. علاوه بر شیوع سریع، رخ بالای جهش اعم از تغییر آنتیژن و انحراف آنتیژن، کارایی واکسن را کاهش داده است، از این‌رو واکسن آنفلونزا نیاز به بازنگری سالانه دارد و بهاین دلیل استخراج سالانه الگوی ویروس در گردش، ضروری است. مشکل دیگر این است که دیتاست‌های آنفلونزا در تمام زیرگروه‌های آن، توزیع نامتوارنی دارد. از CBA، طبقبندی بر اساس قوانین وابستگی، که یکی از تکنیک‌های داده‌کاوی برای کشف قوانینی است که منجر به کلاس مشخصی می‌شوند، برای استخراج الگوی ویروس استفاده شد. برای حل مشکل عدم توازن داده‌های ویروس از زیرگروه‌های مختلف، آستانه‌های متفاوتی از support و confidence بر مبنای فرکانس هر زیرگروه در دیتاست استفاده شد. نهایتاً توانستیم قوانین با اطمینان بالا، تقریباً ۱۰۰٪، برای هر کدام از زیرگروه‌های ویروس استخراج کنیم، برای نمونه در توالی DNA آنتیژن هماگلوتینین قانون $C_{410}=G \rightarrow H=1$, Support=40%, Confidence=100% و قانون $C_{1617}=A \rightarrow H=3$, Support=26%, Confidence=100% بدست آمد. قوانین بدست آمده، در سیستم‌های مبتنی بر قانون، نیز با توجه به طول زیاد توالی‌ها، در استخراج نواحی موثر در توالی بهمنظور کاهش حجم بالای داده، برای مطالعات بیشتر قابل استفاده است.

کلمات کلیدی: آنفلونزا، کاوش قوانین وابستگی، توالی.

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه علوم پزشکی تهران

پایه‌گذاری
ساختگی و تدوینی

IPM
بیزوهنگاه‌دانش‌های بنیادی

شرکت فراپرود
(فناوری‌های پردازشی)

